ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรสมาชิกสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่สันป่าตอง กิ่งอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายดรุพัน แสนศิริพันธ์

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

รองศาสตราจารย์ ดร.ไพบูลย์ สุทธสุภา	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วราภา คุณาพร	กรรมการ
อาจารย์ ดร.โกวิทย์ พวงงาม	กรรมการ
อาจารย์ นิตยา สุวรรณรัตน์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง ระดับความตระหนักของเกษตรกรเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม ความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ปัจจัยด้านพฤติกรรมการรับข่าวสารกับความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ความสัมพันธ์ระหว่างความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อตัวเกษตรกรเอง กับความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ สมาชิกสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่สันป่าตอง กิ่งอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) ได้จำนวนตัวอย่าง 210 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

จากผลการศึกษาได้พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชในระดับปานกลาง โดยมีความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ทั้งต่อตัวเกษตรกรเองและต่อสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลาง การเปิดรับสื่อบุคคล การเปิดรับสื่อมวลชน ความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช และความสัมพันธ์กับสังคมภายนอก มีความสัมพันธ์กับความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อตัวเกษตรกรเอง มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความตระหนักเกี่ยวกับพิษภัยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชต่อสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เช่นเดียวกัน

สำหรับปัญหาและความต้องการของเกษตรกร เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชในการปลูกหอมหัวใหญ่ และรู้สึกร้อนอึดอัดในการสวมใส่สิ่งป้องกันตัวในขณะฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช เกษตรกรต้องการให้เจ้าหน้าที่ส่ง-

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เสริมการเกษตรของทางราชการและแพทย์ เป็นผู้เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยการอธิบายด้วยการบรรยายร่วมกับการแสดงการสาธิต

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้คือ รัฐควรประสานงานกับเอกชนในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยปรับปรุงเนื้อหาให้ครอบคลุมทั้งประโยชน์และโทษ ตลอดจนการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชวิธีอื่น ๆให้แก่เกษตรกร เยาวชนและผู้จัดจำหน่ายสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีการติดต่อสื่อสารผ่านทางสื่อบุคคล สื่อมวลชน และการไปทัศนศึกษา นอกจากนี้ รัฐควรมีมาตรการควบคุมการนำเข้าสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง และควรจะเผยแพร่ผลงานวิจัยครั้งนี้ผ่านทางสื่อต่าง ๆ เช่น แจกเอกสาร นิทรรศการ วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติให้มากขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Pesticide Toxicity Awareness of Sanpatong Onion Cooperative Members, Mae Wang Sub-district, Chiang Mai Province

Author Mr. Daruphun Sansiriphun

M.Sc. (Agriculture) Agricultural Extension

Thesis Examination Committee :

Assoc. Prof. Dr.Paiboon Suthasupa	Chairman
Assist. Prof. Warapa Kunaporn	Member
Lecturer Dr.Kovit Phong-ngam	Member
Lecturer Nitaya Suwarnnarat	Member

Abstract

The objectives of the study are to study the pesticide toxicity awareness of Sanpatong Onion Cooperative members, Mae Wang Sub-district,Chiang Mai Province,to analyze the relationship between the pesticide toxicity awareness and personal characteristics, socio-economic and the relationship between the pesticide toxicity awareness towards farmers themselves and pesticide toxicity awareness towards environment, as well as to obtain their opinions about problems and needs of pesticide application.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

A total of 210 farmers of Sanpatong Onion Cooperative members, Mae Wang Sub-district, Chiang Mai Province is studied by a selected Multistage Sampling Method. The collection of data is carried out using a structured questionnaire for interviewing. Statistical techniques used include percentage, means, standard deviation, stepwise multiple regression analysis, and Pearson product moment correlation coefficient.

Findings indicate that most farmers are aware of pesticide toxicity at the middle level both towards themselves and environment. Four independent variables, namely, personal contact, mass communication, urban exposure and pesticide knowledge are found to be related significantly at .001 level to both farmers and environment.

There are two major problems faced by farmers, i.e., they could not avoid using pesticides in growing onion, and they felt uneasy while wearing protective clothes. Most farmers need more pesticide information from both extension workers (government and private) and medical doctors in giving lecture as well as conducting method demonstration techniques.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Suggestions based on this research are (1) Government should cooperate with the private sector in disseminating the pesticides knowledge in terms of the advantage and disadvantage and other pest control methods to farmers, youth and pesticide salesmen by personal contact, mass communication and study tour method. (2) Pesticides import should be strictly controlled by government. (3) Various media including leaflets, brochures,exhibitions, radio and television, should be widely used to disseminate research findings.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved